

POLITICA PRÆCEPTA

Ad Statum imp. Gothico Svetici ac-
commodata, domesticisq; passim
exemplis illustrata. ubi ejode
reip. facies luculentè exprimitur.

Quæ 22. disputationib; Comprehenſa
Studioſe Politices juventuti in regiâ Aca-
demia Åboënsi publicè pro-
posita sunt

â

MICHAEL E O. WEXIONIO
G. A. Polit. & Historiarum ibidem
Professore.

Nunc ad phœniorum vota et instantes sollici-
tationes necusa et publici
ring facta.

ABOÆ 1647.

Excudebat Petrus Wald/ Acad. Typ.

Serenissimæ atq; Potentissimæ Principi
ac Dominæ,

Dn. C H R I S T I N Æ
A U G U S T Æ,

Svecorum, Gothorum Vandalorumq;
Reginæ ac Principi hereditariæ; Ma-
gnæ Fennorum Duci; Duci Esto-
num & Carelorum: ingro-
rumq; Dominæ

Musarum non minus quam Castrorum, im-
mò totius patriæ Matri piæ, feli-
ci, &c.

D O M I N Æ M E Æ C L E M E N T I S S I M Æ.

Sub cuius Augustissimo Imperio, Altaria & Suggestus, Aulæ
Scholæq; Arma & Emporia, classes & rura; Reso-
nent, frequentantur, florent, augentur, rutilant; Pro-
moventur, vernant;

Hæc qualiacunq; Imperij Gothicō - Svetici sta-
tus adumbrandi prima lineamenta.

Humilimè & Subiectissi-
mè
Offero ditoq;

Sereniss.ac Potentiss. REGINA,
DOMINA CLEMENTISSIMA.

Sive NATURÆ, sive ARTIS &
humanarum actionum theatrum intro-
spiciatur, nullum sese jucundius spectacu-
lum oculis insinuare poterit, quam Res qua-
libet suâ gaudentes perfectione & destinata-
tum finem non impedit & urgente. Nul-
lum v. tristius magisve fastidium iisdem
misere laborantibus ac turpiter deficienti-
bus apparebit. Quid n. latius quam So-
lem tanquam sponsum è thalamo proceden-
tem, & veluti gigantem iter suum decur-
rentem contueri? Quid vicissim terribi-
lius quam hunc lucis fontem ceu obturatum
& caligantem aspicere? Quod luminum
jacturâ multis, sine horrore contigit nemini.
Quid equo benè curato in phaleris,
sub perito sessore, gressus glomerante plausi-

bilius animadverti potest? Quid recalci-
tranti, strigoso & macilento, ungulas vix
trabenti, turpius ac miserabilius? Quid
navigio plenis in pelago carbasis exspatian-
ti venustius aut aspectu gratius? quid vi-
cissim Scopulis vel fundo ad-harenti, aut
cum undis jam jam obruituris lucenti tri-
stius? Certè ut machæræ ac Sclopeta quoò u-
sui aptiora, eò gratiiora; Ita quoò inepta ma-
gis (ut ut alias coruscant splendentq;) eò ta-
men viliora cordatis estimantur. Hæcæ-
dem in politicis quoq; exhibentur Comœdiae
& Tragoœdiae actionibus. Ecquid enim
exoptabilius inter omnia mortalitatis legi-
bus subjecta, humanis affulgere potest oculis
RÆGE non hastatorum magis quam virtu-
tum Satellitio stipato, ad civilis Felicitatis
arcem grassante? Testatur id omnis historia-
rem series; Ubi in primis ponendus, & tan-
quam gemma omni precio preciosior, Tuus Po-

ten-

uentissima Regina, parens, gestorum immortalitate inter mortales maximus GUSTAVUS ADOLPHUS; Cujus Majestatem vel hostes etiam captivi se proprius contueri potuisse gloriabantur.

Hic virtus in eodem sexu altius ire desperans, ad imbecilliorem quasi conversa, ut quantum in hoc quoqu Deus & Natura possent simul & semel experiretur, vivam genitoris imaginem expressit. Cujus laudissima premens vestigia, inenarrabili totius arctoi orbis gaudio, ad decus patriae & nominis immortalitatem immensis passibus contendis. Contrà; quam triste, quam turpe & heroicæ indoli quam intolerabile sit spectaculum, Rex officium negligens vitijs ac voluptatibus ad ambas usque aures sese immergens, Sardanapali & similium exempla commonstrant. Nequtamen pulchrius est subditos in officio claudicare; Quin hoc

tantò turpis, quanto imperata exequi, quam
rectè imperare proclivius. Excitaverat
hoc ipsum, Regina Augustissima, Domina
Clementissima, me; tūm ut officij partes,
pro viribus adimplerem; tūm ut alios consi-
militè exstimularem: Dum functiones atq;
officia ordinis cuiusvis in patriâ, pro mo-
dulo meo, discipulis breviter delinearem.
Labor equidem qui S. & R. M:ti T: & dicetur
aut offeratur, indignus; Scopus tamen, uti
spes est, minime displicebit. Nimirum
quò indigenæ, perpetuâ exoticorum admirâ-
tione missâ, ad patriam potissimum Remp.
informentur; Et exterî, qui barbariem &
meram confusionem bæc climata prorsus
insediſſe persuasissimum habent, Statum hic
transmarinis haud deteriorem, brevibus
bisce argumentis deprehendant. Non pauca
quidem accuratiorem adhuc requirunt limâ,
qua vel iteratâ editione si S.º R. M:ti ita

Cle-

Clementissimè visum fuerit, à me, vel ubi
onus humeris impar, quod non abnuo, susce-
pisse videor, ab alio adhiberi poterit: dum-
modo institutum planè non damnetur.

Mibi satis erit conatum in officio ex-
ornando declarasse, & voluntatem quicquid
est ingenij & virium in decus & honorem
S. R. M.^{tis} & patriæ emolumentum in-
sumendi consecratam ostendisse.

Deus omnipotens S. R. M.^{tis} T.^m lon-
gævâ prosperitate cumulet: Atq; ut impe-
rium sine Exemplo, inter nos in hoc sexu,
laudabilitè gubernat; Ita & eandem conti-
nuatâ felicitate sine exemplo coronet! vo-
veo.

Sacrae R. M.^{tis}

Humillimus

Abo[n] 22. Cal.

Subditus

Ian. 1647.

MICHAEL O. WEXIONIUS.

Strenz loco hæc subie-

P. Prof. Ab,

Stissimè mittens

*Admodum Reverendi & Eminentissimi Viri,
Dn. M. I S A A C I R O T H O V I I
Diœceſeos Aboënsis Episcopi ut dignissimi,
ita vigilantissimi, Nec non Academiæ
P R O C A N C E L L A R I I
Permagnifici.
*De hoc Disputationum Politicarum Syntagmate
C E N S U R A.**

Q uantā cum alacritate, laude, industria
& utilitate Clarissimus, D.M. MICHAEL
OLIWIEXIONIUS, Professor Politices
& Historiarum in Academia nostra acutissi-
mus, disputationum telam quam jam publi-
ci juris facit, ab solvere it estantur collegæ, de-
cantant discipuli, parietes & pulpita Acade-
miæ, imò ipsa disputationum visceræ depræ-
dicant. Gratulor ergò Sympatriotæ meo,
Viro eruditionis & Virtutis rarissimæ, gra-
tulor discentium pariter & docentium uni-
verso cœtui; Deum omnis sapientiæ fontem
rogans, ut plures pari eruditione Viros, dex-
teritate & fide homines Professoribus nostris
adjungat, & discentium Cœtui præficiat.
Tuam

Tuam verò Præstantiam ex foro in Chorum,
ex Philosophiæ ergastulo, in Theologiæ,
Dominæ Nobilissimæ, societatem ac contu-
bernum faciat adscendere. Idq; non mo-
dò ad exemplum Ambrosij olim apud Mediola-
nenses in Italia; Sed etiam præcipuorum pa-
triæ nostræ Theologorum, Paulini, Kenicij, Ionæ
Magni, &c.

Hoc ego votum simplici & bono corde
offerо Sympatriotæ meo cha-
rissimo,

ISAACUS ROTHOVIUS
Epis. Ab.

In Disputationes Politicas

Viri Clarissimi,

Dn. M. MICHA'ELIS VVEXIO-

N I I, Regij in hac Academia, Politices

& Historiarum Professoris Celeberrimi, Facultatis

Philosophicæ Decani Spectabilis, Com.

patris & amici hono-
randi

CHRISTINÆ AUGUSTÆ, faustum

Fennigia toto

Imperium exoptat corde, perenne cupit.

Hujus enim auspicijs, plenè sacra Biblia, lingvâ
Materna accepit, Spe exhilarata nova.
Mox Aboë celebris, quæ nunc Academia, floret,
Fundatur, nostri gloria magna soli.
Atq; decus Comitum, quod Cancellarium adepti
PETRUM BRAHÆUM, Regius is fa-
vor est.

REGINÆ meriti, quamvis non possumus, umbram
Solvere non erimus sic tamen immemores,
Hucq; Professorum merito, quotquot sumus, omnis
Huc Studiosorum, cura laborq; redit.

Fervet opus, ceu mos apibus, contentio pulchra,
Quâ Schola clarescit, docta juventus erit.

Exemplo es Michaël Clare, atq; exercite legum
In Studio, ac rerum cognitione bona.

Illustrans varijs, doctè Discursibus artem,

Quâ regitur populus, cum Regione probè.
Hinc Auditorum, te gratia digna sequetur,

Pro meritis, reddent vota serena tuis.

Gratia de multis, comitetur digna merentem,

Gratia grata homini, Gratia grata Deo.

ÆSCHILLUS PETRÆUS

S.S. Theol. D. Prof. & Pa-

stor Aboënsis.

L. M. F.

In

In

Clarissimi & Eximij Viri,

M. MICHAELIS WEXIONII,
in Regia Academia Fennorum quæ Aboæ
est, Politices & Historiarum Professoris maxime industrii &
assidui, nec non Collegii ibidem Philosophici p. t.

Decani Specabilis collegæ plurimum

honorandi iugiterq;

colendi;

DISPUTATIONES POLITICAS
EPIGRAMMA.

A Ceipe Lector opus: studio quo condidit acri
Ille deus nostri verum pulchrumq; Lycæ,
Historicus VVexionius ille Politicus aær.
Nosce virum ingentem ex illo, velut ungve Leonem:
Atq; viros apud hos Fennos aliquid quoq; possit
Hic Michæl die cum ingenio superavit & omnes,
Qui dum perpendit volvitq; exotica scripta,
Tumq; statum regni nostri, formamq; regandi
Ostendit ritè, & monstrat quoq; quæ nocitura:
Nec non adversus morbos medicamina narrat.
Non hæc curta, quibus nihil est, quod iungere possit,
Nec sunt longa, quibus nihil est, quod demere possit:
Unus frugiferâ deserptus ab arbore Ramus,
Commoda plura tibi dederit, quam mille malignis
Arboribus pleni, fructuq; parentibus, horti:
Hæc tibi discendi situm methodumq; docendi
Offendunt, Lucemq; dabunt, minuentq; laborem.
Mome quid irrides? Lege, perlege: plurima cernes
Quæ fuerint oculisq; tuis valde invidiosa,

Audeo

Auctorem servare Deus, tantosq; labores
Forrūnare velit nunc pro bonitate Jehova!

Honorius & benevolentiae debita contestan-
de ergo adpositum, à
SIMONE S. KEXLERO
Mathem. Prof. Pub.

Consultissimo, Praeclariss. & Eruditiss. Viro,

Dn. M. MICHAELIO. WEXIONIO,
Politices & Historiarum in Regia Academia
Aboënsi Professori Celeberrimo, Facultatis Philosophicæ p. r.
Decano Spectabili, Collegæ, amico & Compatri honorauissi-
mo, Politicas suas Disputationes verè Eximias ad mul-
torum vota feliciter publicanti, hanc pro isto
Labore gratitudinis hæderam L.
Mq; appendit.

Polliticam vulgat MAGNUS VVEXIONIUS artem,
Judicij Pollens dexteritate sui
Sollicitum semper, pubis quem commoda docta
Affiduis curis, nocte dieq; premunt.
Respicis imperiq; statum quod CLARE PROFESSOR.
Laudabit nomen posthuma fama tuum.
Puncta feres semper manibus dum scripta teruntur,
Te scriptis Magnum Svecia magna vocet,
Utilis Ergo liber, relegat quem docta iuventus:
Et labor hic doctis commoda multa feret.
Vive diu felix MAGNI Patris inelyta proles
O CHRISTINA potens, Svecica sceptra tenens:
Quæ regis insontes, pœnisq; errata coërees:
Pectora quæ largo docta favore iuvas.

Viva

Vive igitur victrix, maneat eua fama perennis,
Te precor in sanctis adiuvet ipse DEUS.

GEORGIUS ALANUS
Phys. & Bot. Professor Ord.

Nobile Doctoris munus, PRÆCLARE PROFESSOR,
Annos septenos eelso de Ponte Cathedra
Nostro in Ephebæo magna cum laude obiisti,
Discipulis tradens ritæ præcepta regendæ,
Historias veteres reserans sermone diserto,
Unde tuæ multis laus famæ fulget in oris,
Nominis haud levior Clari tibi gloria surget
Prælo quod doctos submittis rute labores
Numinis in laudem Sancti, cultæq; iuvantæ
Usum multiplicem, quem queris nocte dieq;
Quod supereft vovo, Princeps Collega Sophorum
VEXIONI, vivas longos feliciter annos
Inter Doctores nostri procerosq; Lycei;
sicq; vovent mecum nitidissima germina phebi.

Debitæ gratulationis ergo
adposuit

NICOL AUS L. NTCOPENSI S
in Acad. Ab. Log. & Poës. P. P.

Sunt apis exornatæ alæ MTR MECIDIS arte
Sculpturæ NAVIS, sic meruitq; decus;
Imperii NAVIM patrii depingere coñans
VEXIONI, famam sic referes meritam.

Ut potuit, non ut debuit apposui

JOHANNES E. TERSERU.

Ad Lectorem.

Benigne Lector; Parata mihi multorum judicia, Nec omnium satis aqua minimè dubitandum; Alijs alia carpentibus. Sed nec quicquam me contradicentem habebunt; utpote qui permulta emendatione non indigna, vel antequā à prælo charta redierit ipse anima averterim: quæ nunc festinatio, nunc occupationes, nunc aliæ remora reliquerunt. Ut labilitatem humanam, commune vellum, hic non prætendam. Quisquis verò candidus ad veniam dandam, quam unicè expeto, facilis erit. Sicubi gravior lapsus, humaniter erigat: Leviora condonet; aberrantem cum mansuetudine revocet; hæsitantem confirmet. Quod fieri si documenta quæ magnâ ex parte destituunt, benignè communicet. Praxir quæ per omnia nondum invictuit delegat. Ut, si fata velint, & S.R.M:ti placuerit, politiori habitu hic labor aliquando prodeat. Obedientem certè ac gratum me vicissim pollicor. Et ne Typographica, quæ haud pauca irrepserunt vita morentur, crassiora sic emendas.

Extr-

Errata Typog. enormiora.

Disp. proem. th. 3. lin 1. leg. metum. thes. 7.
lin. 6. leg. latronum. Et pag. 2. lin. 8. pro à leg: an.
Disp. 2. de form: imp. th. 16. lin. 20. leg. incolu-
mem. th. 24. inf. leg. fastigium. th. 26 p. 2. lin.
6. leg. ætate. th. 27. infin. dele de. th. 30. vers.
1. lege globus. pag. 2. lin. 3. leg. auro. Disp. 3.
th. 28. p. 2. lin. 8. leg. parte, th. ult. lin. 7. dele Non.
Corol. 7. p. 2. lin. 3. leg. istuc. Disp. 4. th. 3. lin. 4.
leg. tenorem. th. 19. inf. leg. solet. Disp. 5. th.
47. lin. 13. adhuc dum non. th. 48. lin. 17. in pr. leg.
suum. infin. leg. proponitur, th. 49. in pr. leg.
quanquam autem. th. 50. p. 2. lin. 1. leg. oritur.
inf. leg: manca est. th. 51. p. 2. lin. 5. asserunt. th.
52. lin. 3. capessendas. l. ult. manantes, th.
54. l. ante penult. particularem. th. 56. l. 6. per-
spectiva. th. 58. l. 9. pressius pro. th. 62. l. 2.
Bibliopolæ. Sicil. 2. inf. Adolpho. Sicil. ult.
lin. 1. hæc Disp. 6. th. 6. l. 22. perpetuâ. th. 17. l.
3. qui, th. 40. l. 12. cœcuribus. Disp. 7. th. 6. l. 7.
Sepulchreto. th. 13. Koldingensis. th. 32.
l. 6. Poena. Disp. 8. th. 4. l. 7. definiente. th. 8.
l. 5. & 6. promemoria leg. literis. th. 34. l. 1. no-
tiores. Disp. 9. th. 17. p. 2. l. 9. leg: 1629. Corol. ult.
in se

inf. leg. assurer. Disp. 10. th. 1. l. 4. leg. tam imperantibus quam obedientibus l. 14. leg. quam vita privata. th. 10. l. 19. initio. eb. 11. l. pen. secundis. th. 13. l. antep. Portugalliae. th. 20. l. 2. ipsos. th. 30. l. 14. eundum. th. 36. l. 15. obtruduntur. Carm. anacreont: vers. 7. leg. expressio unus; v. 12. tridentifer. Disp. 11. th. 6. p. 2. l. 5. inhabitatores. th. 13. p. 2. l. 4. sicubi. Disp. ult. th. 2. p. 2. l. 6. senescant. th. 5. p. 2. l. 24. inceperint. Leviora candidus lector facile corriget.

Turpe quidem tantam erratorum farraginem in lumine exhibere: At confitenti reo citius ignosci solet, quam tergiversanti & subdole verba danti. Ut vero causa toti sphæmatum uno aperiatur verbulo; Fuit ea partim in tyrone, in arte typographicâ antehac minus exercitato, quem Typographus noster operi passim adhibuit; partim in Studiosis correctionis labori minus assuetis. Praeses autem occupatione causatus etiam, si quæ plura offendat, deprecatetur. Val-

